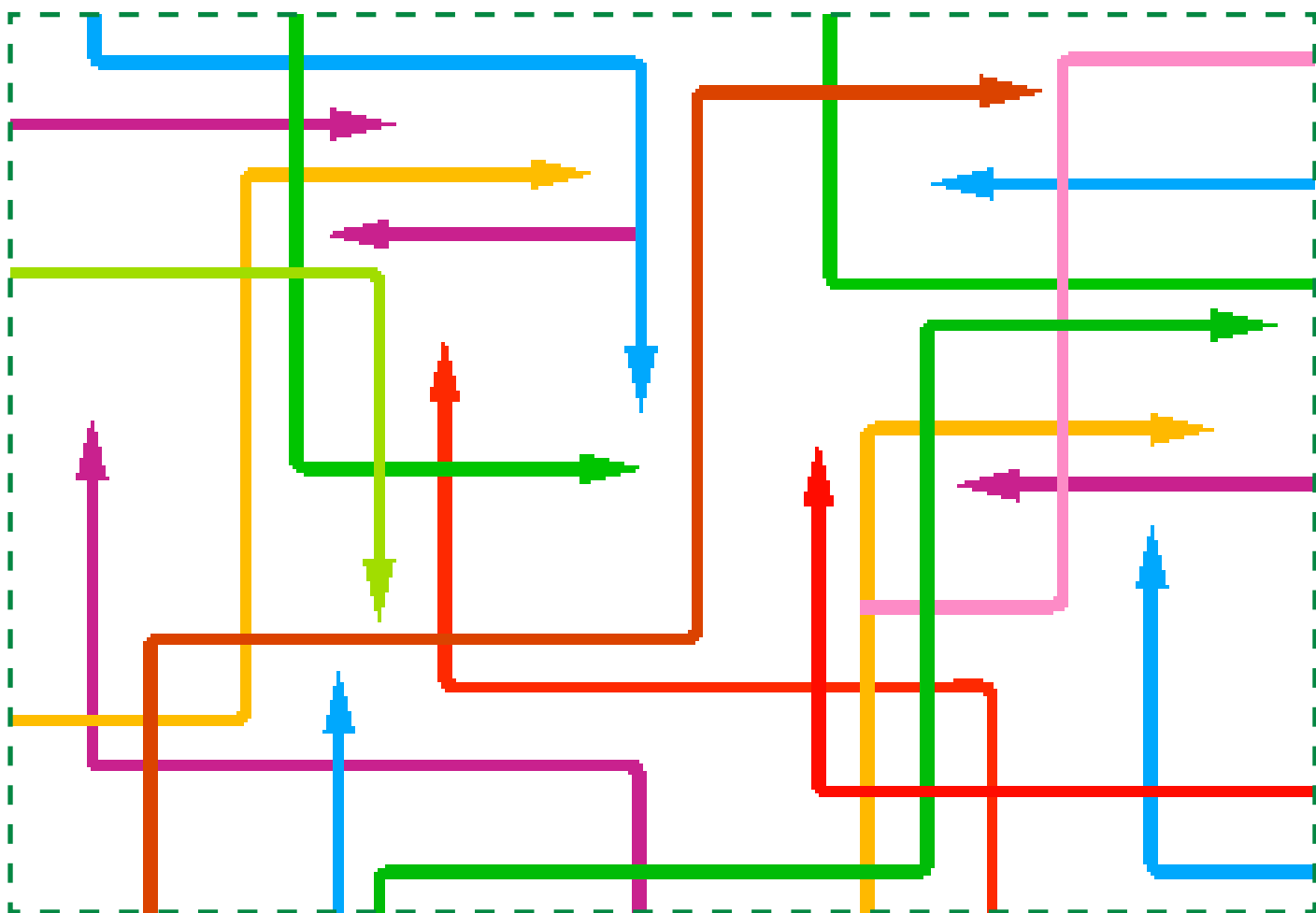
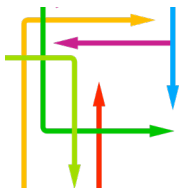

Opas työpaikkaohjaajille - Työpaikkaohjaajana toimiminen työpaikalla

Työpaikkaohjaajan rooliin kuuluu toimia opiskelijan ammatillisen kasvun tukena työpaikalla.

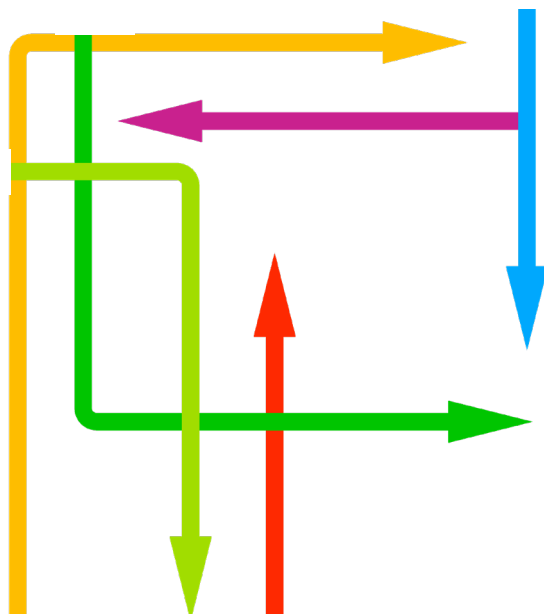
Tavoitteen toteutumiseksi työpaikkaohjaajan tulisi ymmärtää:

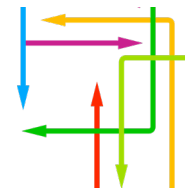
- opiskelijan osaamisen hankkimiseen ja urasuunnitteluun,
- ohjaukseen ja tukeen sekä
- palautteen antamiseen liittyviä asioita

Voit tutustua tämän oppaan avulla työpaikkaohjaajan tehtäviin osana opiskelijan kehittymistä. Lisätietoja voit tarvittaessa aina kysyä yhteyshenkilöltäsi HAMLsta.

Aluksi muutama **oleellinen termi**, joihin tulet törmäämään oppaan lisäksi myös käytännössä.

- **Työpaikkaohjaaja** = Koulutus- tai oppisopimuksessa sovittu työpaikkaa edustava henkilö, jonka vastuulla on antaa opiskelijalle työpaikalla järjestettävää ohjausta
- **Arvioija** = osaamista arvioiva henkilö
- **Koulutuksen järjestäjä** = Taho, joka järjestää ammatillista koulutusta
- **Työpaikalla järjestettävä koulutus (TJK-jakso)** = Jakso, jolla opiskelijan oppiminen tapahtuu työpaikalla
- **Ammattitaitovaatimus** = Vaatimus, joka kertoo, mitä opiskelijan pitää osata, jotta tutkinnon osa tulee hyväksytyksi
- **Henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS)** = Opiskelijan henkilökohtainen suunnitelma opinnoista. Suunnitelmaan kirjataan mm. tehdyt valinnat tutkinnon osien suhteen, osaamisen hankkimiseen ja ohjaustoimiin liittyvät asiat.
- **Näyttö** = Tilaisuus, jossa opiskelija osoittaa käytännön työtehtävien avulla osaamisensa
- **Urasuunnitelma** = Opiskelijan HOKSiin sisältyvä suunnitelma, jolla kartoitetaan ja edistetään opiskelijan työllistymistä tai jatko-opintoja koulutuksen suorittamisen jälkeen

Ennen TJK-jaksoa

Ennen kuin opiskelija lähtee TJK-jaksolle työpaikalle, on tärkeää huomioida muutama asia. Koulutuksen järjestäjän nimeämä opettaja perehdyttää työpaikkaohjaajan tutkinnon perusteisiin, työpaikkaohjaajan tehtäviin sekä muihin TJK-jaksoon liittyviin käytännön asioihin. Hän on myös ensisijainen yhteyshenkilösi TJK-jakson aikana.

Muistilista asioista ennen TJK-jaksoa:

- HOKSin läpikäynti ja työtehtävät
- sopimukset
- yhteydenpito ja ohjaus
- työyhteisön valmistautuminen

Opiskelijan HOKS tulee ottaa huomioon työtehtäviä päätettäessä. Suunnitelman läpikäymisen avulla osapuolet saavat yhteisen näkemyksen siitä, minkälaista osaamista opiskelijalla jo on ja mitä/mitkä osat tutkinnosta suoritetaan työpaikalla. On suositeltavaa, että opiskelija pääsee tutustumaan mahdollisimman monipuolisesti työpaikan toimintaan ja erilaisiin työtehtäviin.

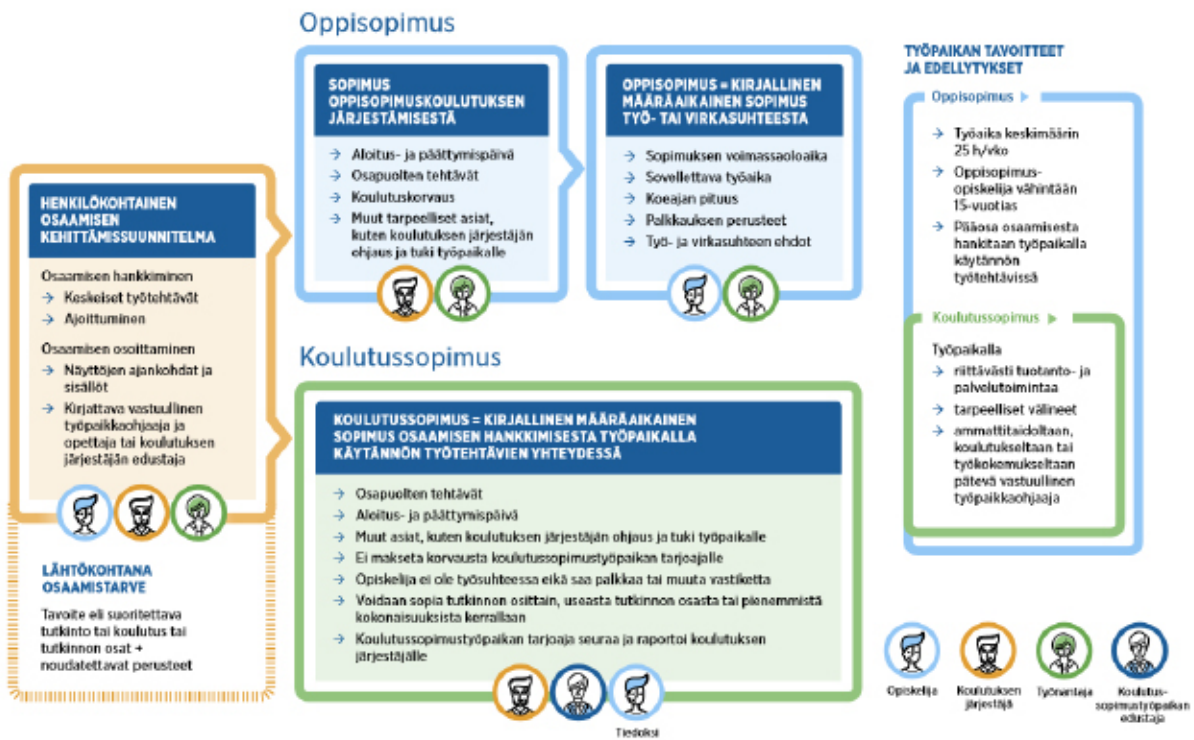
TJK-jaksosta laaditaan kirjallinen sopimus, joka voi olla joko koulutussopimus tai oppisopimus.

KOULUTUSSOPIMUS	OPPISOPIMUS
Opiskelijalla ei työsuhdetta eikä makseta palkkaa	Opiskelija työsuhteessa, palkallista
Määräaikainen sopimus	Määräaikainen sopimus
Työn tuntimäärä sovitaan yksilöllisesti, voi ajoittua 1-5 päivälle/vko	Työaika vähintään 25h/vko
Koulutuksen järjestäjä ja työpaikan edustaja tekevät sopimuksen (sopimus tiedoksi opiskelijalle)	Koulutuksen järjestäjä, työpaikan edustaja ja opiskelija tekevät sopimuksen
Opiskelijalla on oikeus opintotukeen, matkakorvaukseen ja muihin opintososiaalisiin etuuksiin	Opiskelija voi saada joitain opintososiaalisia etuuksia

Opiskelijan ohjaaminen auttaa häntä kehittämään omaa osaamistaan. Työpaikkaohjaaja tekee ohjausta yhdessä opettajan kanssa. Työpaikkaohjaaja, opettaja ja opiskelija sopivat keskenään, millä tavalla he pitävät yhteyttä säännöllisesti. Yhteydenpito on tärkeää, jotta osapuolet pysyvät ajan tasalla siitä, miten opiskelijan opinnot ja TJK-jakso etenee.

Työpaikkaohjaajan tehtävä on myös varmistaa, että opiskelija saa tarvittavan tuen ja perehdytyksen työhön myös muilta työyhteisön jäseniltä. Onkin hyvä valmistella opiskelijan työpaikalle tuloa koko työyhteisön kesken.

OPPISOPIMUKSEN JA KOULUTUSSOPIMUKSEN TOIMINTAMALLIT

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIET

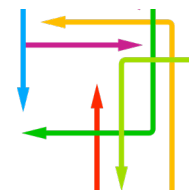
Lähde: Opetus- ja kulttuuriministeriö, <https://minedu.fi/tyopaikalla-oppiminen>

TJK-jakson aikana

Työpaikkaohjaaja toimii opiskelijan perehdyttäjänä työpaikalla. Opiskelijan kanssa tulee käydä läpi TJK-jakson alussa työpaikan käytännöt, säännöt sekä työturvallisuuteen liittyvät asiat. Näitä asioita voivat olla esimerkiksi:

- työaika ja työvaatteen
- poissaoloista ilmoittaminen
- vaitiolovelvollisuus
- työn vaara- ja haittatekijät
- henkilösuojaimet ja hätäpoistumistiet
- ergonomia

Opiskelijalla tulee olla tiedossa työpaikkaohjaajan yhteystiedot, jotta yhteydenpito on sujuvaa. Opiskelija voi osoittaa osaamisensa TJK-jakson aikana näytöllä. Työpaikkaohjaaja voi osallistua opiskelijan näyttöön ja hän voi toimia myös arvioijana. Näyttö suunnitellaan etukäteen ja siihen osallistuu opiskelijan lisäksi työelämän arvioija, opettaja ja mahdollisesti työpaikkaohjaaja. Näytön suunnitteluun kuuluu näytön sisällön, ajankohdan ja keston sopiminen sekä kirjallisen suunnitelman työstäminen. Opiskelijan tukeminen näyttöön valmistautumisessa on tärkeää. Työpaikkaohjaajana voit esimerkiksi varmistaa, että opiskelija on saanut koottua työpaikalla tarvittavan materiaalin itselleen ja hän tietää mitä näyttöä edellytetään.

TJK-jakson aikana työpaikkaohjaaja ja opettaja seuraavat opiskelijan edistymistä ja siksi säännöllinen yhteydenpito on tärkeää. Palautteen antaminen jakson aikana auttaa opiskelijaa kehittymään. Palautetta voi antaa monella eri tavalla:

- suullinen tai kirjallinen palaute
- palautekeskustelu
- opiskelijan itsearviointi keskusteluiden alussa
- digitaaliset ympäristöt

Työpaikkaohjaaja opiskelijan tukena

Alla muutama asia, joiden avulla onnistut työpaikkaohjaajan roolissa ja tarjoat opiskelijalle mahdollisuuden kehittyä:

- Kannusta ja auta opiskelijaa
- Ohjaa työyhteisössä toimimista ja opeta työpaikan tavat
- Kuuntele ja kuule
- Esitä kysymyksiä ja ole empaattinen
- Anna vastuuta ja hyödynnä opiskelijan vahvuuksia sekä osaamista

Lähde: Parasta Osaamista

Opiskelijan ohjaamisessa on tärkeää ottaa huomioon opiskelijan yksilölliset tarpeet. Nämä yksilölliset tarpeet voivat liittyä esimerkiksi:

- työelämätaitojen tasoon
- kieli- tai työkuultuurien eroihin
- luki- tai kirjoitushäiriöihin
- erityisen tuen tarpeisiin

Lisäkoulutus

Hämeen ammatti-instituutissa voit jatkossa suorittaa Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen (5 osp) tutkinnon osan. Koulutuksessa perehdytään tarkemmin työpaikkaohjaajan rooliin ja tehtäviin. Se antaa hyvät valmiudet toimia opiskelijoiden ohjaajana omalla työpaikalla. Koulutus toteutetaan verkossa ja sen voi aloittaa joustavasti oman aikataulun mukaan. Koulutus on maksuton ja siitä saa todistuksen. Koulutus tulee tarjontaan syksyn 2020 aikana ja ilmoitamme tästä erikseen nettisivuillamme www.hami.fi.

